

Sisällys

Esipuhe 9

I Sotasukupolven seura

Talvisota Hallituskadulla 13

Katseet Saksaan 22

Unelma Suur-Suomesta 28

Tiedemiesten jatkosota 35

Valtion tieteellinen Itä-Karjalan toimikunta 45

Elävän tradition maa 52

■ *Kulttuurimuistojen vaalimista vai sotarosvoust?* 59

■ *E. A. Tunkelo Äänislinnassa* 62

Kaikki luhistuu 65

Takaisin rauhan töihin 68

■ *Noormarkun kirkon katastrofi* 70

Suomen uusi asema 82

Hyvät veljet toisessa tasavallassa 92

Virolaisten asia 97

■ *Ensimmäiset suomalaiset Neuvosto-Virossa* 102

Kymmenen miljoonaa kansalliselle pyhäkölle 112

Puhetta purkkiin 117

Kolehtihaavia heiluttamassa 125

Akatemiahaave 130

■ *SKS:n kielitoimisto 1945–1948* 133

Vuosikymmenten työ, vuosisadan kirja 136

■ *Vähemmän on enemmän – Lauri Hakulisen tyylioppi* 138

Kirjallisuusarkiston monivaiheinen perustaminen 1956, 1962 ja 1971

145

■ *Klaus Krohn: SKS:n tilat pohjakerroksesta ullakolle 1960-luvun alkupuolella* 151

Suullisesta perinteestä Saarikoskeen 156

Tamminiemen saunan porstuassa sovittua 165

II Suurten ikäluokkien Suomessa

- "Traktorien ääni karkoittaa kansanlaulun" 173
- *M6 ja tiistaipiiri* 175
- Modernin maailman folklore 179
- Eino Jutikkala järkyttyy... 183
- ...mutta jätkät sen kun porskuttaa 188
- Kentälle 195
- "Äänestä edistyksellisesti" 202
- Toivo Vuorela, vallankumouskirjat ja SKS 206
- "Älkää leikkikö SKS:n asialla" 214
- Kokouksia, toimikuntia, muistioita ja mietintöjä 219
- *Onko perinnettä paljon vai vähän?* 221
- Itsenäinen kirjallisuusarkisto 228
- *Taiwanin konsuli käy kirjallisuusarkistossa* 237
- Snurrasta valoladontaan - kustantamon muodonmuutos 239
- *Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tärkeimmät julkaisusarjat* 244
  - *Jesuiittaisä Busan johdolla tietokoneaikaan* 250
- "SKS:n ulkomaantoimiston" perustaminen 256
- *Kalevalaa ja folklorea englanniksi* 259
- Kalevalan juhlintaa 1980-luvun tyyliin 267
- *Maailman vihrein kansalliseepos* 274
- Kaksi rantaa 279
- *Proverbium - globaali mikrolehti* 280
- Ugrien asialla 288
- *Uralica-projekti SKS:n kirjastossa* 290
- Inkerin teillä ja udmurttien uhrilehdoissa 295
- Ensimmäinen organisaatiokaavio 303
- Avoimia kysymyksiä vallasta 307
- "Onko sinulla käyttöä vuonna 2000?" 312
- Kruununhaan tiedekylä kasvaa 316

III Uusi globaali maailmanjärjestys ja suomalaisuuden yllättävä paluu

Vapaan markkinatalouden voittokulku 325

■ *Kontulan kaksikko suomalaista kulttuurilehteä perustamassa* 330

Vaurastuva seura 332

Kustantamo SKS:n lippulaivana 337

■ *Irti suurmieskultista: Suomen kirjallisuushistoria 1-3* 347

Kansallisten tieteiden comeback 352

■ *Jäsenkunnan koostumus 1997* 355

Sukupolvenvaihdos avainpaikoilla 360

Tiedotuskeskuksesta vientiorganisaatioksi 369

Kansakunnan ryhmämuotokuva, kahlittu raha ja kaupungin
paras keittiö 377

Aurinkosade 383

Viitteet 387

Lähteet 405

Liitteet 421

Henkilöhakemisto 517